

De perceptie van uitingen van emotie in sociale angst en autisme

Gepubliceerd: 04-10-2019 Laatste bijgewerkt: 12-04-2024

Het verkrijgen van meer theoretisch inzicht in de verwerking van emoties en het ontstaan van vertrouwen en wantrouwen in patiënten met autisme en patiënten met een sociale angststoornis. Deze kunnen uiteindelijk leiden tot toepassingen in de...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON52701

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De perceptie van uitingen van emotie in sociale angst en autisme

Aandoening

- Overige aandoening
- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

sociale angst en autisme

Aandoening

twee patientengroepen (2x N=60): angst en autisme

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Leiden

Overige ondersteuning: NWO VIDI

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: psychophysiology, pupilgrootte, spiegelen, synchronisatie, Uitingen van emotie, virtual reality

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Scores op de (reeds door anderen gevalideerde) vragenlijsten, spiegelgedrag, fysiologische reactie (hartslag, temperatuur), (kijk)gedrag tijdens de computertaken, accuraatheid en snelheid van het herkennen van diverse uitingen van emotie aan de hand van foto's of videos (korte clips van minder dan 3 minuten), beslissingen tijdens een economic game.

Secundaire uitkomstmaten

n.v.t.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Patiënten met een sociale angst stoornis en patiënten met autisme hebben vaak moeite om anderen te vertrouwen. Vertrouwen hangt nauw samen met het herkennen van emoties, iets wat patiënten ook lastig vinden. In dit project wordt onderzocht of een verstoring in het spiegelen van emoties onderliggend is aan beide problemen.

Doel van het onderzoek

Het verkrijgen van meer theoretisch inzicht in de verwerking van emoties en het ontstaan van vertrouwen en wantrouwen in patiënten met autisme en patiënten met een sociale angststoornis. Deze kunnen uiteindelijk leiden tot toepassingen in de klinische praktijk (bijvoorbeeld d.m.v. trainingen met uitingen van emoties

in virtual reality). De toepassingskant wordt aan het einde van het project geëvalueerd.

In dit onderzoeksproject wordt een combinatie van technieken gebruikt met als eerste doel inzicht te krijgen in (i) de perceptie van uitingen van emotie, (ii) het spiegelen ervan en (iii) het gebruik van emoties bij het maken van sociale beslissingen zoals de beslissing om iemand te vertrouwen. Wat ik ontzettend belangrijk vind is om dit inzicht te gebruiken in de klinische praktijk. Ik denk hier specifiek aan de diagnostiek maar ook aan toepassingen in de therapieën zelf. Op dit moment is er naar mijn mening te weinig fundament voor een directe toepassing en is dit een doel dat tegen het einde van het project geëvalueerd zal worden. Ik zal hieronder kort ingaan op de methodiek en de inzichten die ik daarmee hoop te verkrijgen.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestaat uit een reeks korte experimenten waar uitingen van emoties en sociale beslissingen centraal staan (Figuur 2). Bij sommige taken zitten patiënten achter de computer, bij andere staan ze tegenover een controleproefpersoon en bij weer andere bevinden ze zich in een virtuele omgeving. Gezichtsexpressies, fysiologische reacties (hartslag, pupilgrootte) en oogbewegingen (Kret et al., 2017) worden geanalyseerd in de patiënt zelf en worden tevens gemanipuleerd in de persoon die ze observeren of waar ze mee interacteren. Door twee patiëntengroepen met elkaar en met een controlegroep te vergelijken kunnen we achterhalen waar de gevoeligheden liggen als het gaat om hoe emoties in al hun complexiteit, ambiguïteit en subtiliteit herkend en ervaren, gespiegeld, en gebruikt worden voor een passende reactie.

Voor details, zie de Engelse beschrijving.

Inschatting van belasting en risico

Het onderzoek zal in totaal ongeveer vijf uur bedragen, wat uiteraard een belasting is qua tijd (compensatie in de vorm van reiskosten en een financiële vergoeding). Ook kan milde vermoeidheid optreden. Het onderzoek is al gepilot in een gezonde studentenpopulatie, welke de onderzoekstaken niet als belastend ervoeren. Daarnaast heeft Kret in het verleden vergelijkbare taken uitgevoerd in patiënten met een sociale angststoornis bij de Macquary University Anxiety Research Unit (onder begeleiding van Prof. Ron Rapee).

Door regelmatige pauzes in te brengen tussen de verschillende taken in zal geprobeerd worden de belasting zo laag mogelijk te houden.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Leiden

wassenaarseweg 52
Leiden 2333AK
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Leiden

wassenaarseweg 52
Leiden 2333AK
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Inclusiecriteria voor patiënten: gediagnosticeerd met autisme spectrum stoornis of sociale fobie.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Een andere stoornis

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-03-2020
Aantal proefpersonen:	240
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	04-10-2019
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden) metc-ldd@lumc.nl

Goedgekeurd WMO	
Datum:	03-08-2020
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden) metc-ldd@lumc.nl

Goedgekeurd WMO	
Datum:	22-07-2022
Soort:	Amendement

Toetsingscommissie:

METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)

metc-ldd@lumc.nl

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL67766.058.18